

те, що відлучення ягнят проводять у 4-5-тижневому віці, після чого починають доїти вівцематок; середній надій товарного молока за 150 днів лактації складає 155-160 л. Рекорд – 367 л на вівцю. Товарне молоко йде на виробництво сиру рокофор. Наразі увели в експлуатацію молокопереробний цех, де виробляють високоякісну бринзу та тверді сири (пекоріно, манчего та ін.).

Таким чином, Поділля має досить потужні можливості для відновлення оптимальної кількості овець, адже історично, традиційно на теренах Поділля займалися такою вагомою галуззю народного господарства України як вівчарство.

УДК 636. 033

Остап В.В., учень 11 класу Шатавського НВК “ЗОШ I-II ступенів, колегіум”

Науковий керівник – Тихончук О.В., старший вчитель, вчитель біології та хімії Шатавського НВК “ЗОШ I-II ступенів, колегіум”

с. Шатава Дунаєвського району Хмельницької області, Україна.

РОЗВЕДЕННЯ ВИНОГРАДНОГО СЛИМАКА *HELIX POMATLA L.* В УМОВАХ ПІВДЕННОГО ПОДІЛЛЯ

У роботі досліджено можливості та економічну доцільність розведення виноградного слимака *Helix pomatla L.* в присадибних господарствах в умовах регіону.

Метою дослідження було вивчення доцільності та розробка заходів щодо розведення виноградного слимака у присадибному господарстві.

Для досягнення зазначеної мети нами визначено наступні завдання:

- проаналізувати переваги та недоліки розведення виноградного слимака з метою одержання хакрчової продукції;
- вивчити рівень попиту на продукцію із виноградного слимака в Україні та світі та рівень його забезпечення;
- дослідити екологічно-біологічні особливості виду в природних угрупованнях (живлення, розмноження, особливості проходження життєвого циклу, сезонна періодизація життєдіяльності);
- ознайомитись із сучасними технологіями з вирощування виноградних слимаків та провести їх практичну апробацію в домашніх умовах.

Виноградний слимак з давніх часів відомий своїми смаковими якостями та поживною цінністю. Так, в його м'ясі міститься більше білків, ніж у курячому яйці, при цьому холестерин майже відсутній. Продукти, приготовані з молюска, майже не викликають алергічних реакцій, що робить можливим вживання їх навіть людьми, схильними до алергії.

Слимаки багаті на різні амінокислоти, в тім числі і незамінні, біологічно активні речовини, що робить можливим їх використання не лише у виробництві продуктів харчування, але й в косметології та фармацевтиці. Дослідження показали, що секрет, який виділяють равлики, має високі регенеруючі властивості та швидко відновлює клітини шкіри. Натуральні креми із вмістом равликового слизу можуть ефективно загоювати рубці після травм і опіків, сповільнювати старіння шкіри, підвищувати її еластичність. А деякі салони краси навіть

пропонують масаж равликами: на обличчя клієнток просто висаджують живих молюсків, тож під час процедури равлики спокійно повзають, залишаючи після себе “молодильний” слиз.

До важливих переваг розведення молюсків слід віднести наступні:

- висока рентабельність даного бізнесу: при оптимальному веденні вона може досягати 100%;
- цінні поживні та смакові якості м'ясної та іншої продукції слимака;
- розведення виноградних слимаків не потребує великих площ – на 1 м² території можна вирощувати до 40 молюсків, а при штучній годівлі цей показник можна значно підвищити.

Але разом з тим існує ряд проблем в організації даного бізнесу. Так продукцію із виноградного слимака реалізувати в Україні майже неможливо, а налагодити її експорт досить складно через занадто малі обсяги. Основним споживачем продукції є країни Європейського Союзу, які на сьогодні в основному покривають попит власним виробництвом, і українським виробникам важко витримати конкуренцію. Також вирощування молюска потребує значної частки ручної праці і фінансових затрат.

Домашня равликова ферма складається з приміщення для маточного стада та інкубатора, де витримані необхідні умови для вирощування молюсків. Також має бути обладнаний вуличний вольєр для відгодівлі равликів і закриті приміщення з контрольованим мікрокліматом для утримання молодняка у перехідний період навесні.

У приміщенні для маточного стада розташовують спеціальні стелажі із деревини: їх конфігурацію фермер може підібрати згідно власних потреб і можливостей. Але треба передбачити стоки для води, якою поливатимуть равликів, і зручну каналізаційну мережу. Для равликів необхідно створити сприятливі умови. Для утримання маточного стада слід забезпечити в приміщенні м'який клімат із температурою 15-25 °С та підвищеною вологістю (від 75% до 95%).

Період відгодівлі виноградних слимаків триває з квітня по жовтень. Равлики харчуються твердою їжею, розщеплюючи її за допомогою радули. Активність равликів, включаючи харчування, відбувається переважно в темний період доби. Молюсків поміщають у вольєри для відгодівлі в кінці квітня чи на початку травня, коли пройдуть приморозки. До того часу молодняк слимаків можна перетримати в завчасно підготовлених закритих приміщеннях із зеленню. У вуличних вольєрах равликів відгодовують до червня, потім у них починається період парування і вони зменшують споживання кормів. Відгодівлю починають після того, як вони відкладуть яйця. Потім дорослих особин можна забирати з вольєрів.

Раціон равликів можна на 20% формувати із пшеничних висівків, тоді як решта 80% – свіжі фрукти, овочі та листя. Можна також використовувати овес, сою, кукурудзу, крейду та інші комбікорми. Протягом доби равлики можуть з'їдати кормів, що становить 10-20% від їхньої маси тіла. Це варто враховувати при розрахунку раціону.

Таким чином нами встановлено, що вирощування виноградного слимака *Helix pomata* L в домашніх умовах є перспективною галуззю малого і середнього бізнесу, яка при оптимальній організації та відносно незначних затратах може

забезпечити отримання досить великого та стабільного прибутку. Даний вид діяльності бачиться нами як перспективний в Україні в цілому та в нашому регіоні зокрема.

УДК: 636. 32/38. 082

Палкин М.А., студент 3 курса направления подготовки “Кормление, разведение и селекция сельскохозяйственных животных”

Научный руководитель – Кулатаев Б.Т., кандидат с.-х. н., профессор
Казахский национальный аграрный университет, г. Алматы, Казахстан

ОСОБЕННОСТИ ХИМИЧЕСКОГО СОСТАВА И ПИТАТЕЛЬНОСТИ ЗЕРНОВЫХ КОРМОВ

Актуальность. Интенсивное животноводство не может развиваться без производства необходимого количества концентрированных кормов. Среди концентрированных кормов наиболее важное место занимают зерновые корма.

В комбикорма и кормосмеси включают пшеницу, непригодную для продовольственных целей, в основном имеющую пониженные хлебопекарные качества, засоренную другими видами зерна, щуплую, не отвечающую стандартам продовольственной пшеницы, но пригодную для кормовых целей.

Питательность 1 кг пшеницы соответствует 1,16 к. ед. По сравнению с другими злаковыми зерновыми богаче протеином (13%), выгодно отличается от других зерновых небольшим содержанием клетчатки. Кукурузное зерно для скармливания животных используется как в размолотом виде, так и в составе комбикормов. По питательности 1 кг зерно кукурузы соответствует в среднем 1,3 к. ед. Переваримость органического вещества достаточно высокая – около 90%, содержит до 70% углеводов, представленных в основном крахмалом, всего 2-3% клетчатки. Кукуруза бедна протеином (до 11%), причем белок зерна беден лизином и триптофаном. Желтая кукуруза является хорошим источником каротина (от 3,2 до 9 мг/кг) и жира (4-8%). Высокое содержание жира оказывает положительное влияние на физическую природу измельченного зерна, в нем не образуется пыли, и она не приобретает мажущейся липкой консистенции характерной для тонкоразмолотой пшеницы.

Целью работы является повышение эффективности влияния добавок цеолитов в комбикорм для старовозрастных овцематок

Методы исследования: Изучение химического состава и питательности кормов проводилось по общепринятым методикам зоотехнического анализа, в зависимости от зональных особенностей кормопроизводства Алматинской области. Отбор проб растительных кормовых средств, определение химического состава кормов и питательности кормов проводилось по общепринятым в зоотехнии методикам. Химический анализ растительных проб в воздушно-сухом веществе проводился по следующим методам: содержание первоначальной и гигроскопической влаги определяли методом двухступенчатого определения содержания сухого вещества, БЭВ – расчетным методом. Химический состав и питательность кормовых средств определяли по корм. ед., ЭКЕ, ОЭ, сухому и органическому веществу, сырому протеину, сырой клетчатке, сырому